

Vleermuis- en gierzwaluwinventarisatie

Rottekade 11, Zuidplas

In opdracht van: Buro SRO
Uitgevoerd door: Elsken Ecologie
28-09-2020

Colofon

Tekst en fotografie:	Ing. D. van der Elsken Elsken Ecologie Oorgat 74 1135 CT Edam daan@elskenecologie.nl
In opdracht van:	H. van Arendonk Buro SRO
Datum:	28 september 2020
Plaats:	Edam

Copyright © 2020

Elsken Ecologie. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, in geautomatiseerde bestanden opgeslagen en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Elsken Ecologie. In overeenstemming met artikel 15a van het Nederlandse auteursrecht is het toegestaan delen van deze publicatie te citeren, daarbij gebruik makend van een duidelijke referentie naar deze publicatie.

Aansprakelijkheid

Hoewel uiterste zorg is besteed aan de inhoud van deze publicatie aanvaardt Elsken Ecologie geen enkele aansprakelijkheid voor onvolledigheid, onjuistheid of de gevolgen daarvan. Gebruik van de inhoud van deze publicatie is voor de verantwoordelijkheid van de gebruiker.

Inhoudsopgave	Blz:
Samenvatting	4
1. Aanleiding	5
1.1 Doelstelling	5
1.2 Ligging en beschrijving plangebied en voorgenomen werkzaamheden	5
2. Vleermuisinventarisaties	6
2.1 Vleermuisprotocol	6
2.2 Werkwijze	6
2.2.1 Gebruikte materialen	6
2.2.2 De bezoeken	6
2.3 Waarnemingen vleermuizen	7
3. Gierzwaluweninventarisaties	8
3.1 De inventarisaties	8
3.2 De bezoeken en waarnemingen	8
4. Zorgplicht	9
Conclusies	12
Literatuurlijst	13

Samenvatting

Van Buro SRO kwam het verzoek bij Elsen Ecologie een inventarisatie voor het plangebied gelegen aan de Rottekade 11 te Zuidplas te verzorgen. Uit een eerder uitgevoerde quickscan bleek dat het niet mogelijk was de aanwezigheid van middels de wet Natuurbescherming beschermde soorten uit te sluiten. Het betreft de hier vleermuizen en gierzwaluwen.

Doel van de inventarisatie is de aan- of afwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en/of nesten van gierzwaluwen aan te tonen. Dit naar aanleiding van een eerder uitgevoerde ecologische quickscan waaruit bleek dat betreffende objecten op het perceel aan de geschikt zijn voor vleermuizen en gierzwaluwen.

Er werden tijdens de inventarisaties, uitgevoerd volgens respectievelijk de richtlijnen van het kennisdocument gierzwaluw en het vleermuisprotocol, geen verblijfplaatsen en/of nesten van vleermuizen en/of gierzwaluwen aangetroffen.

Indien er twijfel bestaat over het al dan niet naleven van de zorgplicht en/of het welzijn van flora en fauna tijdens de werkzaamheden dient er contact opgenomen te worden met een erkend ecoloog.

1. Aanleiding

Van Buro SRO kwam het verzoek bij Elsen Ecologie een inventarisatie voor het plangebied gelegen aan de Rottekade 11 te Zuidplas (afb.1&2) te verzorgen. Uit een eerder uitgevoerde quickscan (Blom Ecologie, 2019) bleek dat het niet mogelijk was de aanwezigheid van middels de wet Natuurbescherming beschermde soorten uit te sluiten. Het betreft de hier vleermuizen en gierzwaluwen.

1.1 Doelstelling

Doel van de inventarisatie is de aan- of afwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en/of nesten van gierzwaluwen aan te tonen.

1.2 Ligging en beschrijving van het plangebied en voorgenomen werkzaamheden

Het plangebied is gelegen aan de palmstraat 8-12 te Amsterdam. He betreft het 'gat' (afb.1&2) in de opgaande bebouwing van vier verdiepingen waar men voornemens is appartementen te realiseren. De nieuw te realiseren bebouwing zal daarmee het bestaande gat in het blok opvullen.

Afb.1: Ligging van het plangebied aan de Rottekade 11 te Zuidplas.

Afb.2: Impressie van het plangebied aan de Rottekade 11 te Zuidplas.

2. Vleermuisinventarisaties

2.1 Vleermuisprotocol

Het vleermuisprotocol is opgesteld door het vleermuisvakberaad netwerk groene bureaus (zoogdiervereniging, 2017) om vleermuis onderzoekers en initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen een houvast te geven over wat een redelijke onderzoeksinspanning is voor het vast stellen of uitsluiten van het gebruik van vleermuizen van een object. Vleermuizen zijn beschermd middels Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en met het beschermingsregime van de artikelen 3.5 & 3.6 Wet Natuurbescherming. Het protocol erkent een aantal vleermuiswaarden die elk in hun eigen periode van het jaar en volgens eigen randvoorwaarden moeten worden geïnventariseerd. Deze zijn winterverblijf, zomerverblijf, kraamverblijf, paarverblijf/zwermplaats, foerageergebied en vliegroute.

2.2 Werkwijze

Uit dit deel van het land zijn een aantal vleermuissoorten bekend die gezien de karakteristieken van het plangebied (gebouwbewonende soorten) mogelijk aanwezig kunnen zijn (Limpens, 2010). Naar aanleiding hiervan is een vleermuisinventarisatie gedaan volgens het vleermuisprotocol (Gegevensautoriteit natuur, 2017). In deze inventarisatie is in ieder geval rekening gehouden met soorten die gebouwen bewonen en zich in sterk stedelijk verlicht gebied begeven; de gewone dwergvleermuis. Gezin de karakteristieken van de bebouwing en de ligging van het pand werden functies voor andere soorten uitgesloten.

2.2.1 Vleermuisprotocol

De bezoeken (tabel 1) zijn zo efficiënt mogelijk worden gecombineerd in de periode juni t/m september 2020 (afb.3). De periode voor zomer- (oranje kader) en kraamverblijfplaatsen (rood kader) hebben overlap (Afb.3). Deze bezoeken kunnen derhalve worden gecombineerd in de periode die staat voor de kraamverblijfplaats (rood kader, afb.3). Voor de functie kraam- & zomerverblijfplaats zijn drie bezoeken nodig in de periode 1 juni t/m 15 juli. Twee avond bezoeken voor laatvlieger en een ochtendbezoek voor de overige soorten. De periode die staat voor paarverblijfplaats (paars kader, afb.3) moeten apart worden afgelegd. Dit betreft twee avond bezoeken in de periode 15 augustus t/m 30 september.

2.2.2 Gebruikte materialen

Er is gewerkt met een D240x recorder van Pettersson. Daarnaast een Edirol R-05 recorder. Opgenomen bestanden kunnen derhalve in Batsound en/of Batexplorer worden geanalyseerd. Tevens een batlogger ter zelf controle of (lastige) soorten zijn gemist.

Tabel 1: Bezoekenoverzicht

Bezoek	Datum	Functie	Tijd			
1 ^e	02/06/2020	Zomer-/Kraamverblijf	20:00-00:30*	22 C	droog	1 bft
2 ^e	03/06/2020	Zomer-/Kraamverblijf	02:20-04:30	19 C	droog	1 Bft
3 ^e	12/07/2020	Zomer-/Kraamverblijf	21:30-00:00	17 C	droog	2 Bft
4 ^e	21/08/2020	Paarverblijf	19:45-22:15	22 C	droog	1 Bft
5 ^e	22/09/2020	Paarverblijf	23:00-01:15	20 C	droog	1 Bft
* Vroeg aanwezig i.v.m aansluitende gierzwaluwinventarisatie. Zonsondergang om 21:45						

	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	
Gewone dwergvleermuis													
Zomerverblijfplaats													tenminste 1 ochtend
Kraamverblijfplaats													
paarverblijfplaats													
vliegroute													tenminste 1x in kraamperiode
foerageergebied													tenminste 1x in kraamperiode
Laatvlieger													
Zomerverblijfplaats													tenminste 1x avond
Kraamverblijfplaats													2x avond
paarverblijfplaats													tenminste 1x avond
vliegroute													tenminste 1x in kraamperiode
foerageergebied													tenminste 1x in kraamperiode
Gewone grootoorvleermuis													
Zomerverblijfplaats													
Kraamverblijfplaats													
paarverblijfplaats													
vliegroute													tenminste 1x in kraamperiode
foerageergebied													tenminste 1x in kraamperiode
Meervleermuis													
Zomerverblijfplaats													tenminste 1 ochtend
Kraamverblijfplaats													tenminste 1 ochtend
paarverblijfplaats													Maximaal donker
vliegroute													tenminste 1x in kraamperiode
foerageergebied													tenminste 1x in kraamperiode
Franjestaart													
Zomerverblijfplaats													tenminste 1 ochtend
Kraamverblijfplaats													tenminste 1 ochtend
paarverblijfplaats													Maximaal donker
vliegroute													tenminste 1x in kraamperiode
foerageergebied													tenminste 1x in kraamperiode

	Ideale bezoeksperiode
	Geschikte bezoeksperiode

Afb.3: Bezoekentabel naar soort en functie.

2.3 Waarnemingen vleermuizen

Gedurende de vijf vleermuisinventarisaties is een beeld gevormd van het gebruik van het de panden en de omgeving door vleermuizen. Tijdens alle inventarisaties werden sporadisch passerende gewone- en ruige dwergvleermuizen waargenomen. Tijdens de kraamverblijfinventarisaties vloog drie maal een laatvlieger hoog over. Eenmaal werd een rosse vleermuis waargenomen. Andere soorten zijn niet waargenomen. Ook niet bij na-analyse van de opnamen van de batlogger. Er zijn tijdens de inventarisaties geen indicaties voor verblijfplaatsen aangetroffen. Ook is er geen sprake van essentieel foerageergebied en/of vliegroutes.

3. Gierzwaluweninventarisaties

Er is gewerkt volgens de richtlijnen zoals beschreven in het kennisdocument voor gierzwaluwen (www.rvo.nl). Drie bezoeken in de periode tot 1 juni tot en met 15 juli met een tussenperiode van minimaal 10 dagen tussen de bezoeken. Het onderzoek dient door een deskundige te worden uitgevoerd. Onder een deskundige wordt volgens het kennisdocument verstaan iemand die:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties.

Ing D. van der Elsen heeft een HBO opleiding Bos- en Natuurbeheer afgerond en is sindsdien werkzaam als ecooloog bij ecologische adviesbureaus. Sinds 2011 bij Elsen Ecologie. Daarnaast verzameld hij actief verspreidingsgegevens voor o.a stichting Ravon en is daar lid van de Adviesraad. Tevens is hij een actief waarnemer op waarneming.nl. Daarmee voldoet hij aan alle criteria (een is voldoende) die het kennisdocument vraagt om iemand aan te merken als deskundige.

3.1 De inventarisaties

De inventarisaties hebben plaatsgevonden binnen de door het soortenprotocol gierzwaluwen gestelde datumgrenzen. Tussen 18:00 en zonsondergang zonsondergang. Per potentiële nestplek is 15-30 minuten gekeken vanaf een strategische plek. Daarbij is gekeken naar vluchten op dakgoot, nok en huishoogte en de aanwezigheid van “gierende” dieren.

3.2 De bezoeken en waarnemingen

De bezoeken zijn afgelegd op onderstaande datums en omstandigheden (tabel 2). Alle inventarisaties zijn gedaan tijdens geschikte weersomstandigheden. Tijdens geen van de inventarisaties zijn gierzwaluwen aangetroffen of was er sprake van nestindicied gedrag. Er kan redelijkerwijs worden geconcludeerd dat gierzwaluwen geen nesten hebben binnen het plangebied.

Tabel 2: Data en omstandigheden veldbezoeken voor de Gierzwaluw inventarisaties (bron knmi.nl).

Bezoek	Datum	Tijd	temperatuur	weer	wind
1 ^e	02/06/2020	20:00-22:15	22 graden C	Droog	1 Bft
2 ^e	28/06/2020	20:00-22:15	21 graden C	Droog	2 Bft
3 ^e	15/07/2020	20:00-22:15	19 graden C	Droog	1 Bft

4. Zorgplicht

De zorgplicht verlangt van de initiatiefnemer van ruimtelijke ontwikkelingen dat deze met respect omgaat met alle levende natuur. Dit is opgenomen in artikel 2 en luidt als volgt:

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Invulling van de term “in redelijkheid” is een eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

De wet erkent de intrinsieke waarde van de in het wild levende dieren. Dat betekent dat voor de wet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat daar niet onzorgvuldig mee mag worden omgegaan. Vanuit deze gedachte is de zorgplicht in artikel 2 van de wet opgenomen. De zorgplicht geldt voor alle soorten, ook voor plantensoorten en de soorten die niet als beschermd zijn aangewezen.

Er mag van de initiatiefnemer worden verwacht dat de personen verantwoordelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden op de hoogte zijn of worden gebracht van de zorgplicht.

Indien er twijfel bestaat over het al dan niet naleven van de zorgplicht en/of het welzijn van flora en fauna tijdens de werkzaamheden dient er contact opgenomen te worden met een erkend ecoloog.

Conclusies

Voor twee soorten, vleermuizen en gierzwaluw, is aanvullend onderzoek gedaan volgens de daarvoor geldende richtlijnen op het perceel aan de Rottekade 11 te Zuidplas.

Er werden geen verblijfplaatsen van vleermuizen en/of nesten van gierzwaluwen aangetroffen.

Literatuurlijst

Barataud, 2015, Acoustic ecology of European bats.

Dietz , 2009. Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika.

Limpens, 2011. Vleermuizen en planologie.

Zoogdiervereniging 2017. Vakberaad netwerk groene bureaus. Vleermuisprotocol 2017.